

ศูนย์ติดตามและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติด้านการเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์
โทรศัพท์/โทรสาร 02-2819959 E-mail : droughtcenter@gmail.com
[http:// www.moac.go.th](http://www.moac.go.th)

รายงานสถานการณ์ภัยพิบัติด้านการเกษตร

วันที่ 5 เมษายน 2566 (เวลา 08.00 น.)

1. สภาพอากาศ

1.1 ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา

ประกาศกรมอุตุนิยมวิทยา “พายุฤดูร้อนบริเวณประเทศไทยตอนบน (มีผลกระทบตั้งแต่วันที่ 6 - 9 เมษายน 2566)” ฉบับที่ 2 ลงวันที่ 5 เมษายน พ.ศ. 2566 เวลา 05.00 น.

ช่วงวันที่ 6 - 9 เมษายน 2566 บริเวณความกดอากาศสูงหรือมวลอากาศเย็นกำลังปานกลางจากประเทศจีนจะแผ่ลงมาปกคลุมภาคตะวันออกเฉียงเหนือของประเทศไทย และทะเลจีนใต้ ส่งผลทำให้มีลมใต้และลมตะวันออกเฉียงใต้พัดนำความชื้นจากอ่าวไทยและทะเลจีนใต้เข้ามาปกคลุมประเทศไทยตอนบน ในขณะที่ประเทศไทยมีอากาศร้อนถึงร้อนจัด ลักษณะเช่นนี้ทำให้ประเทศไทยตอนบนจะมีพายุฤดูร้อนเกิดขึ้น โดยมีลักษณะของพายุฝนฟ้าคะนอง ลมกระโชกแรง และลูกเห็บตกบางแห่ง รวมถึงอาจมีฟ้าผ่าเกิดขึ้นได้บางพื้นที่ โดยจะเริ่มมีผลกระทบในบริเวณภาคตะวันออกเฉียงเหนือตอนล่างและภาคตะวันออกเฉียงเหนือก่อน ส่วน ภาคกลาง รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล และภาคเหนือ จะได้รับผลกระทบในระยะต่อไป จึงขอให้ประชาชนในบริเวณดังกล่าวระวังอันตรายจากพายุฤดูร้อนที่อาจจะเกิดขึ้น โดยหลีกเลี่ยงการอยู่ในที่โล่งแจ้ง ใต้ต้นไม้ใหญ่ สิ่งปลูกสร้างและป้ายโฆษณาที่ไม่แข็งแรง สำหรับเกษตรกรควรเตรียมการป้องกันและระวังความเสียหายที่จะเกิดต่อผลผลิตทางการเกษตรและอันตรายต่อสัตว์เลี้ยงไว้ด้วย

โดยจังหวัดที่คาดว่าจะมีผลกระทบ

วันที่ 6 เมษายน 2566

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดมุกดาหาร อำนาจเจริญ บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และจังหวัดอุบลราชธานี

ภาคตะวันออก : จังหวัดสระแก้ว และจังหวัดปราจีนบุรี

วันที่ 7 เมษายน 2566

ภาคเหนือ : จังหวัดน่าน อุตรดิตถ์ พิษณุโลก พิจิตร และจังหวัดเพชรบูรณ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดเลย หนองคาย บึงกาฬ อุดรธานี สกลนคร นครพนม กาฬสินธุ์ มุกดาหาร ร้อยเอ็ด ยโสธร อำนาจเจริญ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และจังหวัดอุบลราชธานี

ภาคกลาง : จังหวัดลพบุรี สระบุรี และพระนครศรีอยุธยา รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ภาคตะวันออก : จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และจังหวัดตราด

วันที่ 8 เมษายน 2566

ภาคเหนือ : จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง พะเยา น่าน แพร่ สุโขทัย อุตรดิตถ์ ตาก กำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก และจังหวัดเพชรบูรณ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดเลย ชัยภูมิ ขอนแก่น กาฬสินธุ์ มหาสารคาม ร้อยเอ็ด ยโสธร อำนาจเจริญ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ศรีสะเกษ และจังหวัดอุบลราชธานี

ภาคกลาง : จังหวัดนครสวรรค์ สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา กาญจนบุรี ราชบุรี นครปฐม สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ภาคตะวันออก : จังหวัดนครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ระยอง จันทบุรี และจังหวัดตราด

วันที่ 9 เมษายน 2566

ภาคเหนือ : จังหวัดเชียงใหม่ ลำพูน ลำปาง สุโขทัย อุตรดิตถ์ ตาก กำแพงเพชร พิจิตร พิษณุโลก และเพชรบูรณ์

ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ : จังหวัดเลย ชัยภูมิ ขอนแก่น และจังหวัดนครราชสีมา

ภาคกลาง : จังหวัดนครสวรรค์ สิงห์บุรี อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี สุพรรณบุรี พระนครศรีอยุธยา กาญจนบุรี ราชบุรี นครปฐม สมุทรสาคร และสมุทรสงคราม รวมทั้งกรุงเทพมหานครและปริมณฑล

ภาคตะวันออก : จังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และจังหวัดตราด

1.2 ปริมาณน้ำฝน เวลา 07.00 น. วันที่ 4 เม.ย. 66 ถึง เวลา 07.00 น. วันที่ 5 เม.ย. 66

ที่	อำเภอ	จังหวัด	ปริมาณฝน (มม.)	ความรุนแรง
1	อ.สະเดา	สงขลา	21.5	ฝนตกปานกลาง
2	อ.คลองหอยโข่ง	สงขลา	11.6	ฝนตกปานกลาง
3	อ.เมือง	พัทลุง	5.5	ฝนตกเล็กน้อย

ฝนตกหนักมาก (>90 มม.) ฝนตกหนัก (35.1-90 มม.) ฝนตกปานกลาง (10.1-35.0 มม.) ฝนตกเล็กน้อย (0.1-10.0 มม.) ไม่มีฝน (0 มม.)
ข้อมูลจาก กรมอุตุนิยมวิทยา

2. สถานการณ์น้ำ (ข้อมูล ณ วันที่ 4 เม.ย. 66)

2.1 สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำ

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่และขนาดกลาง (447 แห่ง) ปริมาณน้ำในอ่างฯ 48,068 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 63 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 24,127 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 46) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2565 (47,478 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 62) มากกว่าปี 2565 จำนวน 590 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่าง 22.42 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 145.61 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 28,269 ล้าน ลบ.ม.

สภาพน้ำในอ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ ปริมาณน้ำในอ่างฯ 44,953 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 63 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 21,416 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 45) ปริมาณน้ำในอ่างฯ เทียบกับปี 2565 (43,937 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 62) มากกว่าปี 2565 จำนวน 1,017 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ จำนวน 15.97 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบายจำนวน 126.21 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 25,973 ล้าน ลบ.ม.

ภาค	ขนาดใหญ่						ขนาดกลาง						รวม						รับได้อีก
	จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				จำนวน (แห่ง)	ความจุ ที่ รณก.	ปริมาตรน้ำ				
			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ			ในอ่างฯ	% รณก.	ใช้การ	% ใช้การ	
เหนือ	8	24,825	15,007	60	8,262	46	80	1,083	649	60	558	56	88	25,908	15,656	60	8,820	46	10,252
ตอน.	12	8,368	4,305	51	2,655	40	226	2,061	1,148	56	980	52	238	10,429	5,453	52	3,635	42	4,976
กลาง	3	1,419	663	47	603	45	27	419	188	45	163	42	30	1,838	851	46	766	44	987
ตะวันตก	2	26,605	19,020	71	5,743	43	8	164	115	70	104	68	10	26,769	19,135	71	5,847	43	7,634
ตะวันออก	6	1,515	731	48	636	45	52	1,006	558	55	502	53	58	2,520	1,289	51	1,138	48	1,232
ใต้	4	8,194	5,228	64	3,518	54	42	679	457	67	403	64	46	8,874	5,685	64	3,921	55	3,189
รวม	35	70,926	44,953	63	21,416	45	435	5,411	3,115	58	2,711	54	470	76,337	48,068	63	24,127	46	28,269

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำภูมิพล สิริกิตี แควน้อยฯ และป่าสักชลสิทธิ์ รวม 4 อ่างฯ มีปริมาณน้ำในอ่างฯ 14,754 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 59 (ปริมาณน้ำใช้การได้ 8,058 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 44) ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ 1.43 ล้าน ลบ.ม. ปริมาณน้ำระบาย 48.81 ล้าน ลบ.ม. สามารถรับน้ำได้อีก 10,117 ล้าน ลบ.ม.

อ่างเก็บน้ำ	ปริมาณน้ำในอ่างฯ		ปริมาณน้ำใช้การได้		ปริมาณน้ำไหลลงอ่างฯ		ปริมาณน้ำระบาย		ปริมาณน้ำ รับได้อีก
	ปริมาณน้ำ	% ความจุอ่างฯ	ปริมาณน้ำ	% น้ำใช้การ	วันนี้	เมื่อวาน	วันนี้	เมื่อวาน	
ภูมิพล	9,065	67	5,265	54	0.00	0.00	24.00	24.00	4,397
สิริกิตี	4,942	52	2,092	31	1.24	3.12	17.03	17.06	4,568
ภูมิพล+สิริกิตี	14,007	61	7,357	45	1.24	3.12	41.03	41.06	8,965
แควน้อยฯ	402	43	359	40	0.19	0.00	4.32	4.32	537
ป่าสักชลสิทธิ์	345	36	342	36	0.00	0.00	3.46	4.32	615
รวมทั้งหมด	14,754	59	8,058	44	1.43	3.12	48.81	49.70	10,117

(หน่วย : ล้าน ลบ.ม.)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่มีปริมาณน้ำใช้การอยู่ในเกณฑ์ น้อยกว่าร้อยละ 30 ขึ้นไป ของปริมาณน้ำใช้การ จำนวน 4 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ แม่มอก (25%) อ่างฯ จุฬารักษ์ (24%) อ่างฯ อุบลรัตน์ (21%) และ อ่างฯ วชิราลงกรณ์ (29%)

อ่างเก็บน้ำขนาดใหญ่ที่อยู่ในเกณฑ์ มากกว่าร้อยละ 80 ขึ้นไป ของความจุอ่างฯ จำนวน 2 อ่างฯ ได้แก่ อ่างฯ ศรีนครินทร์ (81%) และ อ่างฯ บางยาง (87%)

2.2 สภาพน้ำท่า

แม่น้ำปิง แม่น้ำวัง แม่น้ำยม แม่น้ำน่าน แม่น้ำมูล แม่น้ำพระสทิง แม่น้ำบางปะกง แม่น้ำท่าตะเภา แม่น้ำตาปี แม่น้ำโก-ลก
ปริมาณน้ำอยู่ในเกณฑ์น้อย

แม่น้ำเจ้าพระยา สถานี C.2 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 326 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 310 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำ +17.68 ม.รทก. ต่ำกว่าตลิ่ง 8.02 ม.

เขื่อนเจ้าพระยา สถานี C.13 ปริมาณน้ำไหลผ่าน 70 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 70 ลบ.ม./วินาที) ระดับน้ำเหนือเขื่อน +14.97 ม.รทก. (เมื่อวาน +14.90 ม.รทก.) ระดับน้ำท้ายเขื่อน +5.41 ม.รทก. (เมื่อวาน +5.41 ม.รทก.)

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันออก รวม 102 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 121 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองชัยนาทป่าสัก (ปตร.มโนรมย์) 76 ลบ.ม./วินาที คลองชัยนาท-อยุธยา (ปตร.มหาราช) 25 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 1 ลบ.ม./วินาที

แม่น้ำป่าสัก เขื่อนพระรามหก 10 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 15 ลบ.ม./วินาที) รับน้ำเข้าคลองระพีพัฒน์ 61 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 62 ลบ.ม./วินาที) ผ่านคลองระพีพัฒน์แยกตก (ปตร.พระศรีศิลป์) 10 ลบ.ม./วินาที และผ่านคลองระพีพัฒน์แยกใต้ (ปตร.พระศรีเสาวภาค) 28 ลบ.ม./วินาที

รับน้ำเข้าระบบส่งน้ำทุ่งฝั่งตะวันตก รวม 96 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 96 ลบ.ม./วินาที) โดยผ่านคลองมะขามเฒ่าอุทุมพร (ปตร.มะขามเฒ่า-อุทุมพร) 6 ลบ.ม./วินาที คลองมะขามเฒ่า-กระเสียว (ปตร.มะขามเฒ่า-กระเสียว) ปิด แม่น้ำสุพรรณ (ปตร.พลเทพ) 40 ลบ.ม./วินาที แม่น้ำน้อย (ปตร.บรมธาตุ) 40 ลบ.ม./วินาที และคลองเล็กอื่น ๆ 10 ลบ.ม./วินาที

อ.บางไทร สถานี C.29A ปริมาณน้ำไหลผ่านเฉลี่ย 110 ลบ.ม./วินาที (เมื่อวาน 130 ลบ.ม./วินาที)

2.3 คุณภาพน้ำ

กรมชลประทาน ติดตามตรวจสอบและเฝ้าระวังคุณภาพน้ำ (ค่าความเค็ม) ในแม่น้ำเจ้าพระยา

แม่น้ำ	จุดเฝ้าระวัง	ค่าความเค็ม (กรัม/ลิตร)							เกณฑ์	หมายเหตุ
		29 มี.ค. 66	30 มี.ค. 66	31 มี.ค. 66	1 เม.ย. 66	2 เม.ย. 66	3 เม.ย. 66	4 เม.ย. 66		
เจ้าพระยา	ปากคลองสำแล จ.ปทุมธานี	0.16	0.16	0.16	0.15	0.15	0.15	0.15	ปกติ	- ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการผลิตน้ำประปา เกณฑ์มาตรฐาน 0.50 กรัม/ลิตร - ค่าความเค็มของน้ำสำหรับการเกษตร ไม่เกิน 2 กรัม/ลิตร
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มบุรี จ.นนทบุรี	0.21	0.24	0.24	0.23	0.23	0.19	0.19	ปกติ	
เจ้าพระยา	ทำนบกุ่มชลประทานสามเสน กทม.	0.25	0.25	0.24	0.23	0.23	0.21	0.21	ปกติ	

ที่มา: ฝ่ายตะกอนและคุณภาพน้ำ ส่วนอุทกวิทยา สำนักบริหารจัดการน้ำและอุทกวิทยา

2.4 สถานการณ์น้ำโขง

สถานี	ระดับตลิ่ง	ระดับน้ำ 4 เม.ย. 66	+ สูงกว่าตลิ่ง - ต่ำกว่าตลิ่ง
อ.เชียงแสน จ.เชียงราย	12.80	1.47	-11.33
อ.เชียงคาน จ.เลย	16.00	3.47	-12.53
อ.เมือง จ.หนองคาย	12.20	1.06	-11.14
อ.เมือง จ.นครพนม	12.00	1.77	-10.23
อ.เมือง จ.มุกดาหาร	12.50	2.10	-10.40
อ.โขงเจียม จ.อุบลราชธานี	14.50	2.52	-11.98

หมายเหตุ ข้อมูลจาก www.drw.go.th

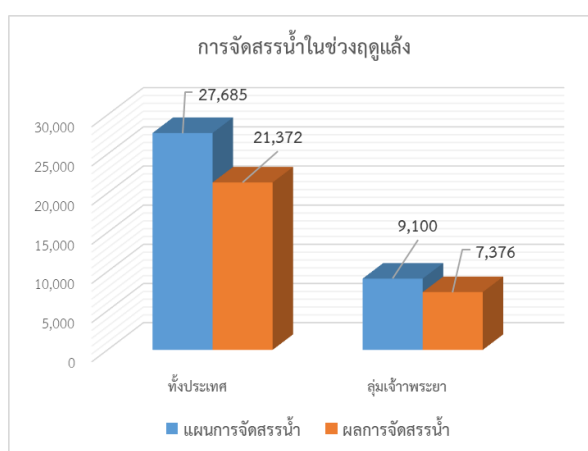
3. การจัดสรรน้ำฤดูแล้ง ปี 2565/66

แผนการจัดสรรน้ำ โครงการชลประทานขนาดใหญ่และขนาดกลางทั่วประเทศในช่วงฤดูแล้ง ปี 2565/66 (วันที่ 1 พ.ย.65 ถึง 30 เม.ย.66) ณ วันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 ปริมาณน้ำต้นทุนสามารถใช้การได้ จำนวน 43,740 ล้าน ลบ.ม. โดยการวางแผนจัดสรรน้ำทั่วประเทศ จำนวน 27,685 ล้าน ลบ.ม.

ผลการจัดสรรน้ำ ทั่วประเทศ ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 – ปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 21,372 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 78 ของแผนจัดสรรน้ำ ส่วนในเขตลุ่มน้ำเจ้าพระยา (เขื่อนภูมิพล สิริกิติ์ แควน้อยฯ ป่าสักฯ) วันนี้ใช้น้ำไป 48.81 ล้าน ลบ.ม. ตั้งแต่วันที่ 1 พฤศจิกายน 2565 ถึงปัจจุบัน ใช้น้ำไปแล้ว 7,376 ล้าน ลบ.ม. คิดเป็นร้อยละ 85 ของแผนจัดสรรน้ำ

หน่วย : ล้าน ลบ.ม.

พื้นที่	แผนการจัดสรรน้ำในช่วงฤดูแล้ง ปี 2565/66 (1 พ.ย.65 - 30 เม.ย.66)					ผลการจัดสรรน้ำ	
	อุปโภค-บริโภค	รักษาระบบนิเวศและอื่นๆ	การเกษตร	อุตสาหกรรม	รวม	ปริมาณน้ำ	% แผนจัดการจัดสรรน้ำ
ทั่วประเทศ	2,535	8,270	16,330	550	27,685	21,372	78
ลุ่มเจ้าพระยา	1,150	2,020	5,795	135	9,100	7,376	85

4. การเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2565/66

แผนการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2565/66

ทั่วประเทศ จำนวน 16.30 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 13.55 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 2.75 ล้านไร่

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 9.23 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 8.51 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.72 ล้านไร่

ผลการเพาะปลูกพืชฤดูแล้ง ปี 2565/66 (ข้อมูล ณ วันที่ 29 มีนาคม 2566)

ทั่วประเทศ จำนวน 14.53 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 12.82 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 1.71 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 89.14 ของแผน (ข้าว เก็บเกี่ยวแล้ว 3.62 ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว 9.20 ล้านไร่)

ลุ่มเจ้าพระยา จำนวน 8.54 ล้านไร่ แบ่งเป็น ข้าว 8.07 ล้านไร่ พืชไร่-พืชผัก 0.47 ล้านไร่ คิดเป็นร้อยละ 92.52 ของแผน (ข้าว เก็บเกี่ยวแล้ว 2.77 ล้านไร่ รอเก็บเกี่ยว 5.30 ล้านไร่)

ขอบเขตพื้นที่	พื้นที่แหล่งน้ำ	แผนการเพาะปลูก ปี 2565/66			สถานการณ์การเพาะปลูก ปี 2565/66						ข้าวรอบที่ 2	
		ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	รวม	ข้าวรอบที่ 2	%ข้าวรอบที่ 2	พืชไร่ พืชผัก	%พืชไร่ พืชผัก	รวมทั้งหมด	%รวมทั้งหมด	พื้นที่เก็บเกี่ยว	พื้นที่รอเก็บเกี่ยว
ทั้งประเทศ (77 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	10.42	0.64	11.06	10.14	97.31	0.66	103.13	10.80	97.65	2.76	7.38
	นอกเขตชลประทาน	3.13	2.11	5.24	2.68	85.62	1.05	49.76	3.73	71.18	0.86	1.82
	รวม	13.55	2.75	16.30	12.82	94.61	1.71	62.18	14.53	89.14	3.62	9.20
ลุ่มน้ำเจ้าพระยา (22 จังหวัด)	ในเขตชลประทาน	6.64	0.10	6.74	6.37	95.93	0.14	140.00	6.51	96.59	1.98	4.39
	นอกเขตชลประทาน	1.87	0.62	2.49	1.70	90.91	0.33	53.23	2.03	81.53	0.79	0.91
	รวม	8.51	0.72	9.23	8.07	94.83	0.47	65.28	8.54	92.52	2.77	5.30

พื้นที่ปลูกข้าวรอบที่ 2 เกินกว่าแผน รวม 45 จังหวัด พื้นที่ปลูกข้าวเกินกว่าแผน รวม 1.03 ล้านไร่ ได้แก่

- **ในเขตชลประทาน 35 จังหวัด** พื้นที่ปลูกข้าวเกินกว่าแผน 0.84 ล้านไร่ ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก เชียงราย เชียงใหม่ นครสวรรค์ น่าน พะเยา พิษณุโลกแพร่ ลำปาง สุโขทัย อุตรดิตถ์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ นครราชสีมา บึงกาฬ บุรีรัมย์ ร้อยเอ็ด เลย สกลนคร สุรินทร์ อำนาจเจริญ ชัยนาท อ่างทอง จันทบุรี ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้วราชบุรี กาญจนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ สุพรรณบุรี ตรัง และจังหวัดกระบี่

- **นอกเขตชลประทาน 19 จังหวัด** พื้นที่ปลูกข้าวเกินกว่าแผน 0.19 ล้านไร่ ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร ตาก แม่ฮ่องสอน ลำปาง ลำพูน ขอนแก่น นครพนม มหาสารคาม สุรินทร์ หนองคาย อำนาจเจริญ กรุงเทพมหานคร นครราชสีมา นครนายก ลพบุรี ชัยนาท สระแก้ว ประจวบคีรีขันธ์ และจังหวัดสุพรรณบุรี

5. การปฏิบัติการฝนหลวง

กรมฝนหลวงและการบินเกษตร เริ่มปฏิบัติการฝนหลวงประจำปี 2566 ตั้งแต่วันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2566 โดยปัจจุบันจัดตั้งหน่วยปฏิบัติการ จำนวน 10 หน่วย ได้แก่ หน่วยปฏิบัติการจังหวัดเชียงใหม่ พิษณุโลก แพร่ ลพบุรี กาญจนบุรี อุดรธานี นครราชสีมา จันทบุรี อำเภอดำรงวิทยารพช. และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการช่วยเหลือพื้นที่การเกษตรที่ประสบภัยแล้ง เพิ่มปริมาณน้ำให้กับเขื่อน/อ่างเก็บน้ำ รวมทั้งบรรเทาปัญหาหมอกควันไฟป่าและปัญหาฝุ่นละอองขนาดเล็ก (PM2.5)

พื้นที่ขอรับบริการฝนหลวง (วันที่ 1 - 3 เมษายน 2566)

ภาค	จังหวัดที่ขอรับบริการ
เหนือ	กำแพงเพชร(6) น่าน(15) สุโขทัย(2) อุตรดิตถ์(9) เพชรบูรณ์(6) แพร่(2)
กลาง	ชัยนาท(1) นครสวรรค์(8) ลพบุรี(2) สระบุรี(1) สุพรรณบุรี(2) อุทัยธานี(3)
ตะวันออกเฉียงเหนือ	กาฬสินธุ์(18) ขอนแก่น(26) ชัยภูมิ(10) นครพนม(2) นครราชสีมา(11) บึงกาฬ(2) บุรีรัมย์(4) มหาสารคาม(1) มุกดาหาร(7) ยโสธร(5) ร้อยเอ็ด(4) ศรีสะเกษ(3) สกลนคร(5) สุรินทร์(2) หนองคาย(2) หนองบัวลำภู(3) อำนาจเจริญ(3) อุดรธานี(3) เลย(9) อุบลราชธานี(4)
ตะวันออก	จันทบุรี(6) ฉะเชิงเทรา(2) ชลบุรี(4) ตราด(1) ปราจีนบุรี(1) ระยอง(6) สระแก้ว(9)
ใต้	กระบี่(2) ราชบุรี(3) ประจวบคีรีขันธ์(7) เพชรบุรี(7)
รวม	43 จังหวัด (229 อำเภอ)

สรุปผลการปฏิบัติการฝนหลวงประจำวัน ที่ 3 เมษายน 2566

หน่วยปฏิบัติการ	จำนวนเที่ยวบิน (เที่ยว)	จังหวัดที่มีรายงานฝนตก
1. เชียงใหม่	3	ไม่มีฝนตกจากการปฏิบัติการฝนหลวง หลังปฏิบัติการพบเมฆมีการพัฒนาตัวเพิ่มขึ้นเล็กน้อย ในบางพื้นที่ และจากการติดตามสภาพอากาศด้วยภาพถ่ายดาวเทียมพบเมฆก่อตัวในหลายพื้นที่ โดยสลายตัวในช่วงเย็น
2. พิษณุโลก	1	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากกลุ่มเมฆไม่เข้าเงื่อนไขการปฏิบัติการ (พบกลุ่มเมฆในพื้นที่เฝ้าระวังมี ยอดสูงประมาณ 21,000 ฟุต ยอดเมฆคมชัด แต่ฐานเมฆไม่หนาแน่น จากการติดตามการพัฒนาตัว พบว่ากลุ่มเมฆเริ่มฟุ้งกระจายจึงตัดสินใจไม่ปฏิบัติการ)
3. แพร่	0	ไม่มีฝนตกจากการปฏิบัติการฝนหลวง ขณะและหลังปฏิบัติการ จากการสังเกตไม่พบการเปลี่ยนแปลง ที่ชัดเจน และจากการติดตามด้วยเรดาร์และดาวเทียมพบกลุ่มเมฆก่อตัวปริมาณเพิ่มขึ้นในช่วงบ่ายถึงเย็น
4. ลพบุรี	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากความชื้นสัมพัทธ์ที่ระดับปฏิบัติการมีค่าต่ำกว่า 60% ประกอบกับมวลอากาศค่อนข้างทรงตัว ส่งผลให้กลุ่มเมฆในพื้นที่เป้าหมายไม่พัฒนาตัว
5. กาญจนบุรี	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากความชื้นสัมพัทธ์ที่ระดับปฏิบัติการมีค่าต่ำกว่า 60% ประกอบกับมวลอากาศค่อนข้างทรงตัว ส่งผลให้กลุ่มเมฆในพื้นที่เป้าหมายไม่พัฒนาตัว
6. อุดรธานี	2	1.ภารกิจป้องกันและแก้ไขปัญหายากภัยแล้ง มีฝนตกเล็กน้อยบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.หนองบัวลำภู (ศรีบุญเรือง โนนสัง) จ.อุดรธานี(หนองวัวซอ กุมภวาปี ประจักษ์ศิลปาคม หนองหาน เมืองอุดรธานี) 2. ภารกิจเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนเก็บกัก บริเวณพื้นที่ลุ่มรับน้ำเขื่อนห้วยหลวง
7. นครราชสีมา	4	ภารกิจป้องกันและแก้ไขปัญหายากภัยแล้ง มีฝนตกเล็กน้อย-ปานกลาง บริเวณพื้นที่การเกษตร จ.นครราชสีมา(ปากช่อง วังน้ำเขียว สีคิ้ว ปักธงชัย ครบุรี เลิงสาง สูงเนิน ด่านขุนทด โนนไทย พระทองคำ)
8. จันทบุรี	6	1. ภารกิจป้องกันและแก้ไขปัญหายากภัยแล้ง มีฝนตกเล็กน้อยในพื้นที่การเกษตร จ.สระแก้ว (วังน้ำเย็น) 2. ภารกิจเติมน้ำต้นทุนให้เขื่อนเก็บกัก บริเวณพื้นที่ลุ่มรับน้ำอ่างเก็บน้ำคลองสียัด จ.ฉะเชิงเทรา
9. อ. หัวหิน ประจวบคีรีขันธ์	0	ไม่ปฏิบัติการฝนหลวง เนื่องจากความชื้นสัมพัทธ์ที่ระดับปฏิบัติการมีค่าต่ำกว่า 60% ประกอบกับมวลอากาศค่อนข้างทรงตัว ส่งผลให้กลุ่มเมฆในพื้นที่เป้าหมายไม่พัฒนาตัว
10. สุราษฎร์ธานี	1	ภารกิจป้องกันและแก้ไขปัญหายากภัยแล้ง มีฝนตกเล็กน้อยถึงปานกลางบริเวณพื้นที่การเกษตร จ.นครศรีธรรมราช(พิปูน ลานสกา ฉวาง)
รวม	17	

สรุปผลรวมปฏิบัติการตั้งแต่เริ่มตั้งหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง (15 กุมภาพันธ์ – 3 เมษายน 2566)

ตั้งแต่เปิดหน่วยปฏิบัติการฝนหลวง เมื่อวันที่ 15 กุมภาพันธ์ 2566 – 3 เมษายน 2566 การขึ้นปฏิบัติการฝนหลวง จำนวน 26 วันขึ้นปฏิบัติงาน จำนวน 341 เที่ยวบิน (594:58 ชั่วโมงบิน) ปริมาณการใช้สารฝนหลวง 246.4 ตัน พลุสารพัดความขึ้น โซเดียมคลอไรด์ จำนวน 12 นัด พลุสารพัดความขึ้นแคลเซียมคลอไรด์จำนวน 12 นัด พลุซิลเวอร์ไอโอไดด์สำหรับการกักเก็บปฏิบัติการ ฝนหลวง จำนวน 525 นัด จังหวัดที่มีรายงานฝนตกรวม 42 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงใหม่ ตาก น่าน แพร่ พะเยา ลำปาง ลำพูน อุตรดิตถ์ พิษณุโลก เพชรบูรณ์ กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ เลย สกลนคร นครพนม หนองคาย บึงกาฬ มุกดาหาร หนองบัวลำภู นครราชสีมา อุรธานี กาญจนบุรี อุทัยธานี นครสวรรค์ จันทบุรี ตราด ชลบุรี ฉะเชิงเทรา นครนายก ลพบุรี ระยอง สระแก้ว ปราจีนบุรี ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี ราชบุรี สุพรรณบุรี นครศรีธรรมราช ชุมพร และจังหวัดสุราษฎร์ธานี

6. การให้ความช่วยเหลือเฉพาะหน้า

- **เตรียมเครื่องสูบน้ำเคลื่อนที่** เพื่อช่วยเหลือพื้นที่นาปี นาปรัง อุบโกล-บริโกล พืชไร่ และอุทกภัย ในช่วงฤดูแล้ง ปี 2565/2566 จำนวน 2,188 เครื่อง ปัจจุบันได้ติดตั้งเครื่องสูบน้ำเพื่อช่วยเหลือตามพื้นที่ จำนวน 136 เครื่อง โดยแบ่งแยกดังนี้

1. ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปีและพืชไร่ จำนวน 87 เครื่อง ในพื้นที่ 12 จังหวัด
2. ช่วยเหลือพื้นที่ข้าวนาปรัง จำนวน 15 เครื่อง ในพื้นที่ 4 จังหวัด
3. ช่วยเหลือเพื่อการอุปโภค-บริโภค จำนวน 34 เครื่อง ในพื้นที่ 9 จังหวัด

- **เตรียมความพร้อมสนับสนุนรถยนต์บรรทุกน้ำ** รวมทั้งหมด 503 คัน ประกอบด้วย ภาคเหนือ 93 คัน ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 77 คัน ภาคกลาง ภาคตะวันออก และภาคตะวันตก 147 คัน ภาคใต้ 30 คัน และศูนย์ปฏิบัติการเครื่องจักรกลและส่วนกลาง (นนทบุรี) 156 คัน

7. ผลกระทบด้านการเกษตร (ข้อมูล ณ วันที่ 3 เม.ย. 66)

7.1 วาดภัย ช่วงภัย 4 ก.พ. 66 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 8 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เพชรบูรณ์ เชียงใหม่ แพร่ จันทบุรี อุทัยธานี ลำปาง และ จังหวัดลำพูน เกษตรกร 2,872 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 5,155 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 129 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 2,708 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 2,318 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 325 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 588 ไร่ แบ่งเป็น พืชไร่และพืชผัก 468 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 121 ไร่ คิดเป็นเงิน 1.41 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 42 ราย (คิดเป็นร้อยละ 12.92 ของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย) พื้นที่ 91 ไร่ วงเงิน 0.18 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 12.77 ของวงเงินช่วยเหลือ)

ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

7.2 อุทกภัย (ภาคใต้) ช่วงภัย 1 ธ.ค. 65 - ปัจจุบัน

ด้านพืช ได้รับผลกระทบ 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร นครศรีธรรมราช ระนอง พัทลุง สงขลา ยะลา นราธิวาส ตรัง ปัตตานี สุราษฎร์ธานี และจังหวัดสตูล เกษตรกร 10,364 ราย พื้นที่ได้รับผลกระทบ 82,071 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 26,099 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 8,162 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 47,809 ไร่ **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 1,577 ราย พื้นที่ 6,805 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 4,569 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 1,742 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 494 ไร่ คิดเป็นเงิน 11.57 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 672 ราย (คิดเป็นร้อยละ 42.61 ของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย) พื้นที่ 2,585 ไร่ วงเงิน 4.70 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 40.62 ของวงเงินช่วยเหลือ)

ด้านประมง ได้รับผลกระทบ 11 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดนครศรีธรรมราช พัทลุง สงขลา ยะลา นราธิวาส ตรัง สุราษฎร์ธานี ปัตตานี สตูล กระบี่ และประจวบคีรีขันธ์ เกษตรกร 7,836 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับผลกระทบ 19,599 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 13,407 ไร่ บ่อกุ้ง 6,192 ไร่ กระชัง 23,228 ตร.ม. **สำรวจพบความเสียหายแล้ว** เกษตรกร 7,836 ราย พื้นที่ 19,599 ไร่ กระชัง 23,228 ตร.ม. คิดเป็นเงิน 141.17 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 538 ราย (คิดเป็นร้อยละ 5.16 ของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย) พื้นที่ 245 ไร่ กระชัง 2,556 ตร.ม. วงเงิน 2.38 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 1.69 ของวงเงินช่วยเหลือ)

ด้านปศุสัตว์ ได้รับผลกระทบ 7 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดชุมพร ปัตตานี พัทลุง นครศรีธรรมราช นราธิวาส สงขลา และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 65,283 ราย สัตว์ได้รับผลกระทบ 5,948,249 ตัว แบ่งเป็น โค 146,130 ตัว กระบือ 3,119 ตัว สุกร 103,573 ตัว แพะ/แกะ 40,727 ตัว สัตว์ปีก 5,654,700 ตัว แปลงหญ้า 2,999 ไร่ **สำรวจพบความเสียหาย** เกษตรกร 664 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 25,980 ตัว แปลงหญ้า 21 ไร่ คิดเป็นเงิน 10.07 ล้านบาท

7.3 อุทกภัย ช่วงภัย ส.ค. - 23 พ.ย. 65

ด้านพืช พบความเสียหาย 65 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ น่าน ตาก แพร่ พะเยา ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน อุตรดิตถ์ สุโขทัย พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ เลย มหาสารคาม บุรีรัมย์ นครราชสีมา ร้อยเอ็ด ยโสธร หนองคาย หนองบัวลำภู ศรีสะเกษ สุรินทร์ อุดรธานี อุบลราชธานี อำนาจเจริญ กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ชัยนาท เพชรบุรี ประจวบคีรีขันธ์ ราชบุรี ตรด ปราจีนบุรี ปทุมธานี นครนายก นครปฐม กาญจนบุรี สระแก้ว จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ระยอง ชลบุรี พระนครศรีอยุธยา อ่างทอง ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี สุพรรณบุรี ภูเก็ต ตรัง ปัตตานี ยะลา นราธิวาส พัทลุง สตูล สุราษฎร์ธานี และจังหวัดสงขลา เกษตรกร 463,134 ราย พื้นที่ 4,147,759 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 2,770,252 ไร่ พืชไร่และพืชผัก 1,343,928 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 33,579 ไร่ คิดเป็นเงิน 6,509.06 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 341,892 ราย (คิดเป็นร้อยละ 73.82 ของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย) พื้นที่ 2,977,879 ไร่ วงเงิน 4,688.08 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 72.02 ของวงเงินช่วยเหลือ)

ด้านประมง พบความเสียหาย 52 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ น่าน ตาก พะเยา ลำปาง ลำพูน พิจิตร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ สุโขทัย อุตรดิตถ์ นครสวรรค์ อุทัยธานี กาฬสินธุ์ ขอนแก่น ชัยภูมิ เลย นครราชสีมา ร้อยเอ็ด ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ หนองบัวลำภู อุบลราชธานี อำนาจเจริญ อุดรธานี หนองคาย มหาสารคาม กรุงเทพมหานคร นนทบุรี ชัยนาท ฉะเชิงเทรา ตรด ระยอง ปราจีนบุรี นครนายก นครปฐม ลพบุรี สระบุรี สระแก้ว สิงห์บุรี สุพรรณบุรี อ่างทอง ราชบุรี ปทุมธานี พระนครศรีอยุธยา กาญจนบุรี ตรัง สุราษฎร์ธานี และจังหวัดสตูล เกษตรกร 26,121 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำได้รับความเสียหาย 44,523 ไร่ กระชัง 36,864 ตร.ม. คิดเป็นเงิน 301.52 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 13,731 ราย (คิดเป็นร้อยละ 52.57 ของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย) พื้นที่ 18,739 ไร่ กระชัง 27,902 ตร.ม. วงเงิน 117.30 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 38.90 ของวงเงินช่วยเหลือ)

ด้านปศุสัตว์ พบความเสียหาย 27 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงใหม่ น่าน ตาก ลำปาง ลำพูน แม่ฮ่องสอน อุตรดิตถ์ สุโขทัย พิษณุโลก เพชรบูรณ์ อุทัยธานี ขอนแก่น ชัยภูมิ เลย บุรีรัมย์ ยโสธร ศรีสะเกษ สุรินทร์ อุบลราชธานี กรุงเทพมหานคร ระยอง ประจวบคีรีขันธ์ ลพบุรี สระบุรี สิงห์บุรี พระนครศรีอยุธยา และจังหวัดอ่างทอง เกษตรกร 3,719 ราย สัตว์ตาย/สูญหาย 399,354 ตัว แปลงหญ้า 1,556 ไร่ คิดเป็นเงิน 20.09 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 966 ราย (คิดเป็นร้อยละ 25.97 ของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย) สัตว์ตาย/สูญหาย 208,029 ตัว แปลงหญ้า 523 ไร่ คิดเป็นเงิน 4.63 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 23.05 ของวงเงินช่วยเหลือ)

7.4 อุทกภัย ช่วงภัย พ.ค. - 31 ก.ค. 65

ด้านพืช พบความเสียหาย 25 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ ตาก น่าน พะเยา ลำปาง แม่ฮ่องสอน อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร อุทัยธานี พิษณุโลก พิจิตร เพชรบูรณ์ นครสวรรค์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ เลย สุรินทร์ ศรีสะเกษ อุบลราชธานี กรุงเทพฯ สระบุรี นครศรีธรรมราช พัทลุง และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 21,164 ราย พื้นที่ 271,038 ไร่ แบ่งเป็น ข้าว 229,422 ไร่ พืชไร่ และพืชผัก 41,299 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้น และอื่นๆ 317 ไร่ คิดเป็นเงิน 390.48 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 8,299 ราย (คิดเป็นร้อยละ 39.21 ของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย) พื้นที่ 65,165 ไร่ วงเงิน 94.72 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 24.26 ของวงเงินช่วยเหลือ)

ด้านประมง พบความเสียหาย 16 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดเชียงราย เชียงใหม่ พะเยา ลำพูน ลำปาง แม่ฮ่องสอน อุตรดิตถ์ กำแพงเพชร พิษณุโลก เพชรบูรณ์ นครราชสีมา บุรีรัมย์ ประจวบคีรีขันธ์ กระบี่ สุราษฎร์ธานี และจังหวัดสตูล เกษตรกร 1,489 ราย พื้นที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ 1,509 ไร่ แบ่งเป็น บ่อปลา 1,500 ไร่ บ่อกุ้ง 10 ไร่ กระชัง 563 ตร.ม. คิดเป็นเงิน 7.340 ล้านบาท **ช่วยเหลือเสร็จเรียบร้อยแล้ว**

ด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

7.5 วาตภัย ช่วงภัย ม.ค. - 17 ธ.ค. 65

ด้านพืช พบความเสียหาย 33 จังหวัด ได้แก่ จังหวัดกำแพงเพชร เชียงราย เชียงใหม่ ตาก ลำปาง ลำพูน น่าน แม่ฮ่องสอน สุโขทัย พะเยา พิจิตร แพร่ เพชรบูรณ์ อุทัยธานี นครราชสีมา กาญจนบุรี ปทุมธานี เพชรบุรี ฉะเชิงเทรา ตรด จันทบุรี สระแก้ว สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร ตรัง พังงา สตูล นราธิวาส นครศรีธรรมราช สงขลา พัทลุง และจังหวัดสุราษฎร์ธานี เกษตรกร 3,831 ราย พื้นที่ 8,8342 ไร่ แบ่งเป็น พืชไร่ และพืชผัก 6,426 ไร่ ไม้ผล ไม้ยืนต้นและอื่นๆ 2,417 ไร่ คิดเป็นเงิน 22.51 ล้านบาท **ช่วยเหลือแล้ว** เกษตรกร 3,185 ราย (คิดเป็นร้อยละ 83.14 ของเกษตรกรที่ได้รับความเสียหาย) พื้นที่ 6,964 ไร่ วงเงิน 18.41 ล้านบาท (คิดเป็นร้อยละ 81.79 ของวงเงินช่วยเหลือ)

ด้านประมง และด้านปศุสัตว์ ไม่ได้รับผลกระทบ

8. สถานการณ์ศัตรูพืชระบาด (ข้อมูล ณ วันที่ 22 มี.ค. 66)

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าว	1. แมลงสี 2. หนอนกอข้าว 3. เพลี้ยกระโดด สีน้ำตาล	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (สงขลา และนราธิวาส) จำนวน 18 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 152 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เพชรบูรณ์) จำนวน 42 ไร่ <u>การระบาดลดลง</u> 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (พระนครศรีอยุธยา ลพบุรี และสุพรรณบุรี) จำนวน 298 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น</u> 200 ไร่	- ผลิตขยาย แนะนำให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา และชีวเวเรีย ธรรงค์ให้ใช้ควบคุมศัตรูข้าวในทุกพื้นที่ และให้เกษตรกรสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ - แนะนำให้เกษตรกรสำรวจติดตามสถานการณ์การระบาดอย่างใกล้ชิด สนับสนุนสารชีวภัณฑ์ป้องกันกำจัดศัตรูพืช รวมถึงแนะนำวิธีการผลิตสารชีวภัณฑ์และสารเคมีอย่างถูกต้อง - แนะนำให้เกษตรกรใช้พันธุ์ข้าวต้านทานโรคเพื่อป้องกันการเกิดโรคไหม้ข้าว และโรคขอบใบแห้งข้าว

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. เพลี้ยไฟ 5. โรคไหม้ข้าว 6. โรคขอบใบแห้งข้าว	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (กาญจนบุรี) จำนวน 62 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 62 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (ลำพูน) จำนวน 4 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงราย และพิษณุโลก) จำนวน 3 ไร่ การระบาดคงที่	- สนับสนุนเชื้อราเมตาไรเซียมพร้อมแนะนำวิธีการผลิตขยายแก่เกษตรกร หากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมี - แมลงสิ่ง ให้หมั่นสำรวจแปลงนาอย่างสม่ำเสมอ กำจัดวัชพืชในนาข้าว คั่นนาและรอบ ๆ แปลง ใช้สวิงโอบจับตัวอ่อนและตัวเต็มวัยในนาข้าวที่พบระบาดและนำมาทำลาย ตัวเต็มวัยชอบกินเนื้อเน่า นำเนื้อเน่าแขวนไว้ตามนาข้าวและจับมาทำลาย หลีกเลี่ยงการปลูกข้าวต่อเนื่องเพื่อลดการแพร่ขยายพันธุ์ ใช้สารฆ่าแมลงคาร์โบซัลแฟน (พอสซ์ 20% อีซี) - หนอนกอข้าว ให้เผาต่อซึ่งหลังการเก็บเกี่ยว ใช้น้ำท่วมและไถดินเพื่อทำลายหนอนและดักแด้ของหนอนกอข้าวอยู่ตามตอซึ่งปลูกพืชหมุนเวียน เพื่อตัดวงจรชีวิตของหนอนกอข้าว ไม่ควรใส่ปุ๋ยไนโตรเจนมากเกินไป ทำให้ใบข้าวงามหนอนกอขอบวงไข ใช้แสงไฟล่อตัวเต็มวัยและทำลาย เมื่อมีการระบาดรุนแรงให้ใช้สารฆ่าแมลงชนิดเม็ดในนาข้าว เพื่อช่วยให้ศัตรูธรรมชาติพวกแตนเบียนไข่และแตนเบียนหนอนของหนอนกอข้าว สามารถควบคุมประชากรหนอนกอข้าวได้อย่างมีประสิทธิภาพ และเมื่อพบอาการข้าวยอดเหี่ยวในระยะข้าวอายุ 3-4 สัปดาห์ หลังหว่าน/ปักดำในระดับ 10-15 เปอร์เซ็นต์ ให้ใช้สารชนิดพ่นน้ำ - เพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล แนะนำวิธีการใช้และวิธีการผลิตขยายเชื้อราบีเวอร์เรีย เพื่อนำไปใช้ในพื้นที่ที่มีการระบาด แนะนำให้ปลูกข้าวพันธุ์ค่อนข้างต้านทานเพลี้ยกระโดดสีน้ำตาล เช่น สุพรรณบุรี 1 สุพรรณบุรี 2 สุพรรณบุรี 90 สุพรรณบุรี 60 ปทุมธานี 1 เป็นต้น และคุมน้ำในแปลงนาให้พอดินเปียก หรือมีน้ำเรี่ยผิวดินนาน 7-10 วัน แล้วปล่อยขังทิ้งไว้ ให้แห้งเองสลับกันไป จะช่วยลดการระบาดของเพลี้ย หากพบการระบาดรุนแรงให้ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตรและกรมการข้าว - เพลี้ยไฟ ให้หมั่นสำรวจแปลงนากำจัดวัชพืชในนาข้าว ดูแลแปลงข้าวระยะกล้าหรือหลังหว่าน 7 วัน อย่าให้ขาดน้ำ ใช้น้ำท่วมยอดข้าวทิ้งไว้ 1-2 วัน เมื่อตรวจพบเพลี้ยไฟตัวเต็มวัย 1-3 ตัวต่อต้นในข้าวอายุ 6-7 วัน หลังหว่าน ใช้ปุ๋ยยูเรียอัตรา 10 กิโลกรัมต่อไร่ หว่านเมื่อข้าวอายุ 10 วัน เพื่อเร่งการเจริญเติบโตของต้นข้าว ใช้สารฆ่าแมลง มาลาไทย 83% EC อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร หรือคาร์บาริล 85% WP อัตรา 20 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นเมื่อพบใบข้าวมีมวนมากกว่า 50 เปอร์เซ็นต์ ในระยะข้าวอายุ 10-15 วันหลังหว่าน
มะพร้าว	1. หนอนหัวดำ 2. หนอนกินใบมะพร้าว 3. แมลงดำหนาม	พื้นที่ระบาด 21 จังหวัด (ขอนแก่น ชัยภูมิ กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรวตสมุทรปราการ สระแก้ว ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 6,272 ไร่ การระบาดลดลง 80 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (ระยอง ชุมพร นราธิวาส นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 351 ไร่ การระบาดลดลง 23 ไร่ พื้นที่ระบาด 24 จังหวัด (ชัยภูมิ กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตรวต ระยอง สมุทรปราการ ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 12,644 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่	- รมรงค์ให้เกษตรกรตัดทางใบมะพร้าวที่ถูกหนอนหัวดำและหนอนกินใบมะพร้าวทำลาย ไปเผาทิ้งนอกแปลง และเก็บเศษซากพืชไปเผาทำลายเพื่อไม่ให้เป็นแหล่งแพร่พันธุ์ - ปลอยแตนเบียนอะซีโคเดส (<i>Asecodes hispinarum</i>) เพื่อควบคุมหนอนของแมลงดำหนามมะพร้าวในพื้นที่ - ใช้กาดักไฟโรโมน ใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย และทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม (<i>Metarhizium anisopliae</i>) เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน - โรสี้ชาจะเข้าทำลายอยู่ภายในช่วงผลมะพร้าวทำให้การพ่นสารฆ่าไรไม่สามารรถโดนตัวได้โดยตรง ดังนั้นการป้องกันกำจัดให้เน้นพ่นสารฆ่าไรในระยะมะพร้าวติดจั่นจนถึงระยะผลขนาดเล็กห่างกันประมาณ 1 สัปดาห์ ซึ่งเป็นระยะที่โรสี้ชา มะพร้าวเข้าทำลายใช้สารเคมี ตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	4. ดั้วงวง 5. ดั้วแรด 6. โรสี้ขามะพร้าว	พื้นที่ระบาด 15 จังหวัด (นครสวรรค์ ชลบุรี ตราด กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา เพชรบุรี สมุทรปราการ ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสงคราม กระบี่ นครศรีธรรมราช พังงา ภูเก็ต และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,090 ไร่ การระบาดลดลง 1 ไร่ พื้นที่ระบาด 21 จังหวัด (กรุงเทพมหานคร จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ตราด ระยอง สมุทรปราการ นครปฐม ประจวบคีรีขันธ์ เพชรบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสาคร กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี พังงา ภูเก็ต สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 5,503 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 30 ไร่ พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (ชัยภูมิ จันทบุรี กรุงเทพมหานคร ฉะเชิงเทรา ตราด นครปฐม สมุทรปราการ ประจวบคีรีขันธ์ สมุทรสาคร ชุมพร นครศรีธรรมราช สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 500 ไร่ การระบาดลดลง 11 ไร่	
ปาล์ม น้ำมัน	1. ดั้วแรด 2. ดั้วกู่หลาบ 3. หนอนปลอกเล็ก 4. โรคลำต้นเน่า 5. โรคทะลายเน่า 6. โรคใบจุด 7. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ชลบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 2,058 ไร่ การระบาดลดลง 46 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี กระบี่ ชุมพร สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 194 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (นครราชสีมา ระยอง ฉะเชิงเทรา กระบี่ ชุมพร และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 2,911 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 525 ไร่ พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (ระยอง กระบี่ ชุมพร ตรัง นครศรีธรรมราช พังงา สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 1,764 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (นครสวรรค์ ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 122 ไร่ การระบาดลดลง 4 ไร่ พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร ยะลา นครศรีธรรมราช และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 226 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร ตรัง และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 130 ไร่ การระบาดลดลง 25 ไร่	- ใช้กำดักฟีโรโมน และใช้ตาข่ายดักจับด้วงแรดในระยะตัวเต็มวัยมาทำลาย - ทำกองล่อโดยใช้เชื้อราเมตาไรเซียม เพื่อกำจัดด้วงแรดในระยะดักแด้ และระยะตัวหนอน - ให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาทาบริเวณที่เกิดโรคลำต้นเน่าปาล์มน้ำมันเพื่อควบคุมการระบาด - รมรวงศ์ให้เกษตรกรตัดทะลายที่เป็นโรคทะลายเน่าของปาล์มน้ำมันออกไปเผาทำลายนอกแปลง - พ่นด้วงกู่หลาบด้วยสารฆ่าแมลงประเภท Carbaryl เช่น เซฟวิน (Sevin) 85% WP อัตรา 40 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ คาร์โบซัลแฟน (carbosulfan) 20% EC อัตรา 40 มิลลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่นให้ทั่วทรงพุ่ม ทุก 7-10 วัน ในตอนเย็น - แยกต้นกล้าที่เป็นโรคใบจุดออกจากแปลง ตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุด นำออกไปเผาทำลายทันที - เมื่อพบการระบาดของโรคใบจุด ให้ลดการใช้ปุ๋ยไนโตรเจน และตัดแต่งใบที่เป็นโรคใบจุด นำออกไปเผาทำลายทันที - สำรวจ ติดตาม และเฝ้าระวังสถานการณ์การระบาดของโรคใบจุดสาหร่ายในช่วงฤดูฝน โดยสำรวจสัปดาห์ละครั้ง ตัดทางใบปาล์มน้ำมันที่เป็นโรค นำไปเผาทำลายทั้งนอกแปลงเพื่อไม่ให้เกิดการแพร่ของสปอร์ไปยังต้นอื่นๆ หากพบการระบาดรุนแรง แนะนำให้ใช้สารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร
ยางพารา	1. โรครากขาว 2. โรคราแป้ง 3. โรคใบร่วงยางพารา 4. โรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ปัตตานี สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 681 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 57 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (ลำปาง ระยอง สงขลา นครศรีธรรมราช สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 2,345 การระบาดเพิ่มขึ้น 157 ไร่ พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (กระบี่ ชุมพร ปัตตานี พังงา นครศรีธรรมราช สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 4,134 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (น่าน กระบี่ นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา พัทลุง ภูเก็ต ยะลา ระนอง สงขลา สตูล และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 766,859 ไร่ การระบาดลดลง 554,229 ไร่	- ประชาสัมพันธ์ และแจ้งเตือนการระบาดของโรคยางพาราให้เกษตรกรรับรู้อย่างต่อเนื่อง - แนะนำวิธีการป้องกันกำจัดโรครากขาว โดยการขุดคูล้อมบริเวณต้นที่เป็นโรคนานาคูกว้าง 30 ซม. ลึก 60 ซม. ไปทางหัวและท้ายในแถวเดียวกันข้างละ 2 ต้น และกึ่งกลางระหว่างแถวข้างเคียงกับแถวถัดไปทั้งสองข้าง - ส่งเสริมให้เกษตรกรใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา ฉีดพ่นบริเวณที่เกิดโรค - หากพบการระบาดของโรคใบร่วงชนิดใหม่ของยางพารา รุนแรง ใช้สารเคมีป้องกันกำจัดเชื้อรา - รมรวงศ์ให้เกษตรกรหยุดกรีดยางในขณะที่ยางพาราอยู่ในช่วงผลัดใบ และทำร่องบริเวณโคนต้นยางพาราให้ร่องขวางกับลำต้น เพื่อป้องกันไม่ให้โรคลุกลามลงสู่ราก

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
กาแฟ	1. หนอนเจาะกิ่ง/ลำต้น กาแฟ 2. โรคราสนิม 3. โรคใบจุดตากบ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 38 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (เชียงใหม่) จำนวน 73 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (เชียงใหม่ และระยอง) จำนวน 25 ไร่ การระบาดคงที่	- แนะนำเกษตรกรให้ดูแลสวนกาแฟให้สะอาดอย่างสม่ำเสมอ เก็บเศษซากพืชออกไปทำลายทิ้งนอกแปลง เพื่อไม่ให้เป็นแหล่งสะสมของโรค - หนอนเจาะกิ่ง/ลำต้นกาแฟ ให้ทำความสะอาดแปลงและตรวจดูตามกิ่งและลำต้นกาแฟอยู่เสมอ หากพบการเข้าทำลายของหนอนเจาะกิ่งกาแฟ/หนอนกาแฟสีแดง ให้ตัดกิ่งและลำต้นออกไปเผาทำลายนอกแปลง
มันสำปะหลัง	1. เพลี้ยแป้ง มันสำปะหลัง 2. เพลี้ยแป้งมัน สำปะหลังสีชมพู 3. เพลี้ยหอย 4. ไรแดงมันสำปะหลัง 5. โรคพุ่มแจ้ 6. โรคใบด่าง มันสำปะหลัง	พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (ขอนแก่น บุรีรัมย์ ชลบุรี สกลนคร มุกดาหาร อุบลราชธานี จันทบุรี และระยอง) จำนวน 471 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 57 ไร่ พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (ขอนแก่น นครราชสีมา และชลบุรี) จำนวน 17 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3 ไร่ พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (น่าน กาฬสินธุ์ นครราชสีมา สกลนคร ชลบุรี และระยอง) จำนวน 19 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 13 จังหวัด (อุทัยธานี ขอนแก่น นครราชสีมา บุรีรัมย์ มุกดาหาร สกลนคร สุรินทร์ ลพบุรี ชลบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี และราชบุรี) จำนวน 7,681 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 3,357 ไร่ พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (กำแพงเพชร มุกดาหาร สกลนคร อุบลราชธานี จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี และระยอง) จำนวน 635 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 70 ไร่ พื้นที่ระบาด 18 จังหวัด (กำแพงเพชร พิจิตร อุทัยธานี ขอนแก่น ชัยภูมิ นครราชสีมา บุรีรัมย์ สุรินทร์ ชัยนาท จันทบุรี ฉะเชิงเทรา ชลบุรี ปราจีนบุรี ระยอง สระแก้ว กาญจนบุรี เพชรบุรี และราชบุรี) จำนวน 59,438 ไร่ การระบาดลดลง 9,185 ไร่	- รมณรงค์ควบคุมศัตรูมันสำปะหลังโดยวิธีผสมผสานในพื้นที่ระบาดอย่างต่อเนื่อง - ผลิตรายางต้นเบียน Anagrus lopezi แผลงข้างปีกใส และเชื้อราไตรโคเดอร์มา เพื่อควบคุมศัตรูมันสำปะหลังในพื้นที่ - สร้างการรับรู้ให้กับเจ้าหน้าที่ส่งเสริมการเกษตรและเกษตรกรเกี่ยวกับที่มา ความสำคัญ ปัจจัยที่มีผลต่อการระบาดของโรคใบด่างมันสำปะหลัง แนวทางเฝ้าระวัง และการป้องกันกำจัด - สร้างการรับรู้เกี่ยวกับโรคพุ่มแจ้ และแนะนำเกษตรกรให้สำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ ในพื้นที่ที่พบการระบาดให้ขุดหรือถอนต้นที่เป็นโรคไปเผาทำลายนอกแปลง ใช้พันธุ์ที่ปลอดโรคหรือต้นพันธุ์มันสำปะหลังที่ไม่แสดงอาการของโรค - อนุรักษ์ศัตรูธรรมชาติ เช่น ตัวเต่า Stethorus spp. ตัวปีกสั้น และไรตัวห้ำ หลีกเลี่ยงการปลูกมันสำปะหลังในช่วงฤดูแล้ง หรือฝนทิ้งช่วงเป็นระยะเวลานาน หากเริ่มพบการเข้าทำลายของไรแดงควรเก็บทิ้งหรือทำลาย เพื่อลดการเพิ่มปริมาณของไรแดง ในสภาพที่เหมาะสมอาจเกิดการระบาดขึ้นอย่างรวดเร็ว พ่นสารฆ่าแมลง เช่น อามีทราซ (amitraz) 20% EC พ่นเฉพาะบริเวณที่มีไรแดงทำลาย
อ้อย	1. หนอนกออ้อย 2. โรคเส้ดำ	พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (ขอนแก่น และนครราชสีมา) จำนวน 120 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 120 ไร่ พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (อุทัยธานี) จำนวน 6 ไร่ การระบาดคงที่	- แนะนำให้เกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ ถอนต้นที่เป็นโรคเส้ดำและนำไปทำลายนอกแปลง และไถทำลายอ้อยตอที่เป็นโรครุนแรง - หนอนกออ้อย ควรให้น้ำเพื่อให้อ้อยแตกหน่อชดเชยปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา อัตรา 30,000 ตัวต่อไร่ต่อครั้ง ปล่อยติดต่อกัน 2-3 ครั้ง ในช่วงที่พบกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย ปล่อยแมลงหางหนีบอัตรา 500 ตัวต่อไร่ โดยปล่อยให้กระจายทั่วแปลง และควรปล่อยให้ชิดกออ้อย และใช้ใบอ้อยหรือฟางที่เปียกชื้นคลุม จะช่วยให้โอกาสสรอดสูงขึ้น และทำการปล่อยซ้ำถ้าการระบาดยังไม่ลดลง ในช่วงที่พบหนอนกออ้อย และกลุ่มไข่ของหนอนกออ้อย ถ้าปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา ก็ไม่ต้องปล่อยแมลงหางหนีบ เพราะแมลงหางหนีบจะกินแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา เมื่ออ้อยอายุ 1 เดือน หรือเมื่ออ้อยแสดงอาการยอดเหี่ยว ร้อยละ 10 ควรพ่นสารฆ่าแมลงเดลทามेทริน 3% EC อัตรา 10 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร พ่น 2-3 ครั้ง ห่างกัน 14 วัน เมื่อพบการระบาดของหนอนกออ้อยและทำให้อ้อยแสดงอาการยอดเหี่ยวมากกว่าร้อยละ 10 ควรพ่นสารฆ่าแมลง ได้แก่ อินดอกซาคาร์บ (indoxacarb) 15% EC อัตรา 15 มิลลิลิตร หรือคลอแรนทรานิลิโพรล (chlorantraniliprole) 5.17% SC อัตรา 20 มิลลิลิตร หรือลูเฟนูรอน (lufenuron) 5% EC อัตรา 20 มิลลิลิตร โดยเลือกใช้สารชนิดใดชนิดหนึ่งต่อน้ำ 20 ลิตร ควรหลีกเลี่ยงการใช้สารเคมีในแปลงที่ปล่อยแตนเบียนไข่ไตรโคแกรมมา และแมลงหางหนีบ

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
ข้าวโพด เลี้ยงสัตว์	1. หนอนกระทู้ข้าวโพด ลายจุด (fall armyworm)	พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (ตาก ขอนแก่น สระแก้ว หนองบัวลำภู กาญจนบุรี ยะลา และสตูล) จำนวน 111 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ควบคุมการระบาดของหนอนกระทู้ข้าวโพดลายจุด (FAW) แนะนำเกษตรกรหมั่นสำรวจแปลงอย่างสม่ำเสมอ เก็บกลุ่มไข่หรือ ตัวหนอนทำลายทิ้งนอกแปลง - แนะนำการควบคุมโดยใช้ศัตรูธรรมชาติ หากพบการระบาด รุนแรงควรพ่นสารเคมีตามคำแนะนำของกรมวิชาการเกษตร - แนะนำเกษตรกรใช้พันธุ์ต้านทาน และคลุมเมล็ดพันธุ์ก่อน ปลูกด้วยสารป้องกันกำจัดโรคพืช
สับปะรด	1. โรคเหี่ยว	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (ฉะเชิงเทรา ตราด ระยอง และภูเก็ต) จำนวน 95 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 1 ไร่</u>	- ประชาสัมพันธ์และแจ้งเตือนการระบาดของโรคเหี่ยว ในสับปะรด เพื่อให้เกษตรกรเฝ้าระวังการระบาดในพื้นที่แนะนำ ให้ถอนต้นที่เป็นโรคไปทำลายนอกแปลง และใช้หน่อพันธุ์ ปลอดโรค กำจัดเพลี้ยแป้งซึ่งเป็นพาหะของโรคเหี่ยวสับปะรด
ทุเรียน	1. เพลี้ยไฟ 2. เพลี้ยแป้ง 3. เพลี้ยไก่แจ้ 4. โรแดงแอฟริกา 5. โรครากเน่าโคนเน่า 6. โรคใบติดหรือใบไหม้ 7. โรคใบจุดสาหร่าย	พื้นที่ระบาด 6 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง กระบี่ ยะลา สุราษฎร์ธานี และชุมพร) จำนวน 383 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 12 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (พิษณุโลก จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช) จำนวน 115 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 30 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 9 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 675 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 2 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช และยะลา) จำนวน 524 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 14 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 14 จังหวัด (เพชรบูรณ์ จันทบุรี ตราด ระยอง กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช นราธิวาส ปัตตานี พังงา ภูเก็ต ยะลา สงขลา และสุราษฎร์ธานี) จำนวน 2,367 ไร่ <u>การระบาดลดลง 5 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 8 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร นครศรีธรรมราช ภูเก็ต ยะลา และสงขลา) จำนวน 620 ไร่ <u>การระบาดลดลง 30 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 7 จังหวัด (จันทบุรี ตราด กระบี่ ชุมพร ยะลา สุราษฎร์ธานี และสงขลา) จำนวน 463 ไร่ <u>การระบาดลดลง 2 ไร่</u>	- เพลี้ยไฟ หากพบเพลี้ยไฟจำนวนมากกว่าหรือเท่า กับ 1 ตัวต่อ 4 ดอก หรือ 1 ตัวต่อยอด ให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง - เพลี้ยแป้ง หากพบระบาดเพียงเล็กน้อยให้ตัดหรือเด็ดส่วน ที่ถูกทำลายทิ้งนอกแปลง หากพบการระบาดบริเวณผล ทุเรียนให้ใช้น้ำพ่นบริเวณที่ถูกทำลาย - เพลี้ยไก่แจ้ ทำลายเฉพาะใบอ่อนที่ยังไม่โตเต็มที่สำหรับต้น ที่แตกใบอ่อนไม่พร้อมต้นอื่นควรพ่นสารฆ่าแมลง - โรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน แจ้งเตือนให้เกษตรกร หมั่นสำรวจสวนทุเรียน แนะนำให้ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มา - โรคใบติดหรือใบไหม้ หมั่นสำรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ หากพบการระบาดของโรค ตัดส่วนที่เป็นโรคและเก็บเศษพืชที่ เป็นโรคและใบที่ร่วงหล่น นำไปทำลายนอกแปลงปลูก ตัดแต่ง ทรงพุ่มให้โปร่ง และกำจัดวัชพืชในแปลงปลูก เพื่อลดความชื้น สะสมใต้ทรงพุ่ม ลดการใส่ปุ๋ยไนโตรเจนสูง ในพื้นที่ปลูกที่มี ความชื้นสูง - โรคใบจุดสาหร่าย หมั่นตรวจแปลงปลูกอย่างสม่ำเสมอ เมื่อเริ่มมีอาการของโรคให้ตัดใบ หรือส่วนที่เป็นโรคนำไป ทำลาย หรือฝังดิน ดูแลการตัดแต่งกิ่งให้เหมาะสม ไม่ให้น้ำท่วมทรงพุ่มแน่น เพื่อให้ทุเรียนได้รับแสงแดด และ อากาศถ่ายเทได้ดี เป็นการลดความชื้น
เงาะ	1. เพลี้ยแป้ง 2. โรคใบจุดสาหร่าย 3. หนอนคืบกินใบ	พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 10 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี นครศรีธรรมราช และนราธิวาส) จำนวน 36 ไร่ <u>การระบาดลดลง 2 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และระยอง) จำนวน 17 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- ตัดแต่งกิ่งเงาะ จากนั้นให้ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่อง ถูกรอบโคนต้น เพื่อป้องกันมดและเพลี้ยแป้ง - ตัดส่วนที่พบโรคใบจุดสาหร่าย เก็บรวบรวมไปเผาทำลาย ตัดแต่งทรงพุ่มให้โปร่ง เมื่อพบใบแก่ถูกทำลายมากกว่าร้อยละ 30 ต่อต้น แนะนำให้ใช้สารเคมีคอปเปอร์ออกไซด์ไฮดรอกไซด์ - หมั่นสำรวจและสังเกตการเข้าทำลายของหนอนคืบกินใบ ให้สังเกตดูใบเพสลาด ใบอ่อน และใบแก่ ในกรณีโคนโล่งเตียน ให้เขี่ยกิ่งเงาะเพื่อให้ตัวหนอนทิ้งตัวลงสู่พื้นดิน
มังคุด	1. เพลี้ยไฟ 2. หนอนกินใบ 3. หนอนซอนใบ	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (จันทบุรี ตราด ระยอง และ ชุมพร) จำนวน 284 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 4 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 5 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง กระบี่ ชุมพร และนครศรีธรรมราช) จำนวน 420 ไร่ <u>การระบาดเพิ่มขึ้น 5 ไร่</u> พื้นที่ระบาด 3 จังหวัด (จันทบุรี ระยอง และชุมพร) จำนวน 85 ไร่ <u>การระบาดคงที่</u>	- หากพบการระบาดของเพลี้ยไฟให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง และไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง เพราะจะทำให้เพลี้ยไฟสามารถต้านทานสารฆ่าแมลงได้ - หมั่นสำรวจใบอ่อนมังคุดอย่างสม่ำเสมอ เนื่องจากหนอน จะกัดกินทำลายใบอ่อนในเวลาใกล้คืน - หมั่นสำรวจและสังเกตการณ์เข้าทำลายของหนอนซอนใบ อย่างสม่ำเสมอ โดยให้สังเกตดูที่ใต้ใบมังคุดจะพบรอยทาง ยาวเป็นเส้นสีขาว
ลำไย	1. เพลี้ยแป้ง	พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ จันทบุรี ระยอง และสมุทรสาคร) จำนวน 22 ไร่ <u>การระบาดลดลง 2 ไร่</u>	- ตัดส่วนที่พบการระบาดของเพลี้ยแป้งไปเผาทำลาย หากระบาด รุนแรงให้พ่นด้วยสารฆ่าแมลง และควรพ่นสารติดต่อกัน 2 ครั้ง ห่างกัน 7 วัน ไม่ควรพ่นสารชนิดใดชนิดหนึ่งติดต่อกันหลายครั้ง

ชนิดพืช	ศัตรูพืช	สถานการณ์	การดำเนินงาน
	2. มวนลำไย 3. โรคมดไม้กวาด 4. โรคราดำ	พื้นที่ระบาด 1 จังหวัด (จันทบุรี) จำนวน 8 ไร่ การระบาดคงที่ พื้นที่ระบาด 2 จังหวัด (จันทบุรี และระยอง) จำนวน 260 ไร่ การระบาดลดลง 12 ไร่ พื้นที่ระบาด 4 จังหวัด (เชียงใหม่ น่าน พะเยา และจันทบุรี) จำนวน 690 ไร่ การระบาดเพิ่มขึ้น 19 ไร่	- มวนลำไย ตัดแต่งกิ่ง ไม่ให้ทรงพุ่มหนาทึบ เพื่อทำลายที่หลบซ่อนและที่พักอาศัยของตัวเต็มวัย หากพบการระบาดจับตัวอ่อน ตัวเต็มวัยและไข่ มาทำลาย แล้วใช้ศัตรูธรรมชาติฉีดพ่น - โรคมดไม้กวาด เนื่องจากยังไม่มีสารป้องกันกำจัดเชื้อไฟโตพลาสมา การป้องกันกำจัดทำได้โดยกำจัดแมลงพาหะ - โรคราดำ พ่นน้ำเปล่าล้างคราบราดำ เพื่อลดปริมาณเชื้อกำจัดวัชพืชในแปลงปลูกเพื่อลดความชื้นไม่ให้เหมาะต่อการเกิดโรค และทำลายแหล่งอาศัยของแมลงปากดูดที่ม้วนขั้วถั่ว น้ำหวาน เนื่องจากเชื้อราเจริญบนสารเหนียวที่แมลงปากดูด เช่น เพลี้ยแป้งขับถ่ายไว้จึงควรพ่นสารกำจัดแมลง ได้แก่ คาร์บาริล 85% ดับเบิ้ลยูพี อัตรา 50 กรัมต่อน้ำ 20 ลิตร หรือ อิมิดาโคลพริด 10% เอสแอล อัตรา 20 มิลลิลิตรต่อน้ำ 20 ลิตร ใช้เศษผ้าชุบน้ำมันเครื่องถูรอบโคนต้นป้องกันเพลี้ยแป้ง

9. สถานการณ์โรคระบาดสัตว์

9.1 โรคพิษสุนัขบ้า (ข้อมูล ณ วันที่ 29 มี.ค. 66)

สถานการณ์โรคพิษสุนัขบ้าในสัตว์ระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2565 - 29 มีนาคม 2566 มีรายงานพบโรคทั้งหมด 10 จังหวัด ปัจจุบันยังคงประกาศเขตโรคระบาดสัตว์ 23 จุด ในพื้นที่ 14 จังหวัด ได้แก่ กรุงเทพมหานคร ปราจีนบุรี ชลบุรี ระยอง บุรีรัมย์ อุบลราชธานี เลย หนองบัวลำภู มหาสารคาม กาฬสินธุ์ มุกดาหาร เพชรบูรณ์ นครศรีธรรมราช และสงขลา ซึ่งขณะนี้กรมปศุสัตว์ได้เร่งรัดควบคุมโรคทุกจุดเกิดโรค โดยฉีดวัคซีนรอบจุดเกิดโรค (ring vaccination) ร่วมในการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมโรคได้

9.2 โรคล้มปัสกิน (ข้อมูล ณ วันที่ 2 เม.ย. 66)

พบการระบาดสะสมตั้งแต่วันที่ 30 เมษายน 2564 - 2 เมษายน 2566 รวม 70 จังหวัด 899 อำเภอ สัตว์ป่วยสะสม 632,442 ตัว ปัจจุบันยังคงมีสัตว์ป่วย 19,453 ตัว สัตว์ตายสะสม 67,295 ตัว

มาตรการควบคุมโรค กรมปศุสัตว์ได้ดำเนินการประชาสัมพันธ์เกษตรกรให้รับรู้ลักษณะของโรคและสถานการณ์การระบาดของโรคเก็บตัวอย่างเพื่อยืนยันโรค ตลอดจนควบคุมโรคและแมลงพาหะโดยเร็ว รวมถึงขอความร่วมมือเกษตรกรและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องควบคุมการเคลื่อนย้าย โดยเฉพาะในพื้นที่เสี่ยง ได้แก่ แหล่งรวมสัตว์ และตลาดนัดค้าสัตว์ รวมทั้งช่องทางการนำเข้าสัตว์ตามแนวชายแดน โดยให้เข้มงวดการตรวจรอยโรคในโค กระบือ ที่เคลื่อนย้ายผ่านจุดตรวจทุกตัว และงดการซื้อขายโค กระบือที่มาจากแหล่งที่เกิดโรค หรือจากพื้นที่ในรัศมี 50 กิโลเมตรรอบจุดเกิดโรค และได้ให้ความช่วยเหลือเกษตรกร ได้แก่ 1) รักษาพยาบาลสัตว์ป่วย 207,450 ราย 2) หยอดหรือราดยาป้องกันแมลง 38,467 ราย 3) พ่นยากำจัดแมลง 228,002 ราย 4) พ่นยาฆ่าเชื้อทำลายเชื้อโรค 175,180 ราย 5) แจกยากำจัดแมลงแก่เกษตรกร 138,631 ราย 6) ประชาสัมพันธ์ให้ความรู้แก่เกษตรกร 444,383 ราย